

UNION NATIONALE DE L'ARMURERIE, DE LA CHASSE ET DU TIR

NATIONALE UNIE VAN DE WAPENMAKERIJ EN DER JACHT - EN SPORTSCHUTTERS

Wetsvoorstel “Onkelinx” aangenomen in de Ministerraad

Vrijdag 3 juni laatstleden was een zwarte dag in de geschiedenis van de wapenhandel en schutterij in ons land. De Ministerraad heeft een wetsvoorstel aangenomen waardoor de wapenwet de meest ingrijpende wijziging ondergaat sedert zijn afkondiging in 1933. Hoewel de wapenwet van 1933 door de talrijke ondoordachte ingrepen die zijn gebeurd gedurende de laatste twee decennia onoverzichtelijk geworden was, functioneert deze wet tot op heden nog altijd goed.

Deze wapenwet functioneert thans al meer dan 70 jaar zonder noemenswaardige problemen. De wet laat toe om alle wapens te registreren. Dat de registratie nu niet correct is, is voornamelijk te wijten aan het niet functioneren van het Centraal Wapenregister (zie ons interview in De Tijd van 7 oktober 2004). Een nieuwe wet zal daar niets aan veranderen. Unact vraagt immers al jaren dat het Centraal Wapenregister in orde wordt gesteld en heeft in het verleden constructieve voorstellen gedaan om de registratie te garanderen. Wij begrijpen dan ook niet waarom een betere traceerbaarheid van wapens een doelstelling is die men door deze nieuwe wet wil bereiken.

Verder wordt het wetsvoorstel gemotiveerd door erop te wijzen dat er vanuit de Europese regelgeving (richtlijn 91/477) een wijziging aan de huidige wet nodig zou zijn. Men vergeet blijkbaar dat in 1992 al belangrijke wijzigingen doorgevoerd zijn om deze richtlijn om te zetten in Belgisch intern recht.

Tenslotte wordt in het perscommuniqué van de regering opnieuw een demagogisch discours gevoerd, waarbij men de bevolking voorhoudt dat een strengere wapenwet de openbare veiligheid ten goede zal komen, of dat door de strengere wet familiedrama's of ongevallen vermeden zullen worden. Momenteel bestaan geen cijfers over het gebruik van legale wapens bij misdrijven of bij familiedrama's. Toch schrijft de minister van justitie zelf in haar memorie van toelichting dat “de meeste incidenten waarbij de politie tussenkomt” (welke dat dan mogen zijn laat men voor het overige achterwege) vergunde wapens gebruikt worden...

Het is duidelijk dat de nieuwe wapenwet geen enkele impact zal hebben op illegale wapens. Bovendien zal deze wet geen enkel ongeval, familiedrama of misdrijf vermijden. Familiedrama's worden immers veroorzaakt door relationele of emotionele problemen in uitzichtloze situaties. Er zijn recent opnieuw talrijke incidenten gebeurd, waarvan ons geen enkel bekend is waarbij een legaal wapen werd gebruikt. Ongevallen vermijden kan enkel door te wijzen op de verantwoordelijkheid van wapenbezitters om hun wapens onder verantwoorde omstandigheden op te slaan en door te garanderen dat elke wapenbezitter veilig met het wapen kan omgaan. Deze twee zaken worden nu al verplicht in de huidige wetgeving:

- Bij het overhandigen van de vergunning dient de wapenbezitter een model 12 te ondertekenen waarin hij verklaart zijn wapens volgens welbepaalde richtlijnen te zullen bewaren;
- Om een wapenvergunning te krijgen is nu ook al vereist dat de kandidaat – wapenbezitter slaagt voor een theoretische en een praktische proef.

Wij kunnen ons dus niet van de indruk ontdoen dat de nieuwe wet ingegeven is door een machteloosheid van de politiek om de echte veiligheidsproblemen in onze samenleving op te lossen door een krachtadig optreden. Impliciet worden door dit nieuwe voorstel alle legale wapenbezitters gelijkgesteld met criminelen die door hun wapenbezit op zich een bedreiging vormen voor de maatschappij. Zoals eerder gezegd bestaan er, door het niet functioneren van het Centraal Wapenregister, geen correcte cijfers over het legaal wapenbezit. Daarnaast bestaan evenmin betrouwbare cijfers over misdaden gepleegd met legale wapens. Daarom blijft onze Unie zich verzetten tegen elk voorstel dat gesteund is op een vermoeden van schuld bij alle wapenbezitters.

Verder stellen wij vast dat het nieuwe wetsvoorstel in vergelijking met de bestaande wet geen bijkomende maatregelen voorstelt waardoor het plegen van misdrijven of de illegale wapenhandel wordt bestreden. Beter ware bijvoorbeeld om voldoende middelen te voorzien zodat het Centraal Wapenregister een betrouwbare informatiebron wordt waardoor illegale wapens beter kunnen worden opgespoord. Dergelijk ingrijpen vraagt natuurlijk bijkomende middelen en inspanningen die men liever niet neemt. In de plaats daarvan worden de legale wapenbezitters, jagers, schutters en verzamelaars geïsoleerd. Het is duidelijk dat criminelen niets hoeven te vrezen van de huidige minister van justitie.

“Het nieuwe wetsvoorstel ‘Onkelinx’ zal geen enkel familiedrama, ongeval of misdrijf voorkomen”

Het valt ook op dat in elke persmededeling de minister aankondigt dat deze wet de jagers en sportschutters niet zal raken. Men kan zich afvragen waarom deze twee groepen wapenbezitters worden gekozen. Bovendien is de bewering onjuist: jagers en sportschutters zullen wel degelijk geraakt worden door de nieuwe wet. Ook hun wapenbezit wordt tijdelijk, want zodra zij om een of andere reden hun jacht – of sportschuttersverlof kwijtraken, riskeren ze ook hun wapens te verliezen. Ook zal hen een groot aantal bijkomende verplichtingen worden opgelegd. Het is duidelijk dat de overheid deze verplichtingen zo zwaar mogelijk zal maken zodat jagers en schutters ontmoedigd geraken en hun activiteit staken. Wapenbezit dient een recht te zijn dat aan voorwaarden op het vlak van moraliteit en veiligheid is onderworpen, maar mag nooit een uitzonderingssysteem worden. Bovendien wordt op politiek vlak bewust een uitzonderingssysteem gemaakt voor sommige groepen. De politiek wil zo vermijden dat alle wapenbezitters en handelaars samen een front vormen tegen de zinloze voorstellen waarmee ze hopen te kunnen scoren bij de bevolking.

“Een wetgeving waarbij wapenbezit een uitzondering wordt, is het begin van het einde”

De aanpassing van de huidige wapenwetgeving zal echter niet voorkomen dat er meer en meer illegale wapens hun toegang zullen vinden tot de Belgische huiskamers en het criminele milieu. Tevens worden mensen die momenteel alles in het werk stellen om hun hobby op een legale wijze uit te voeren met hun rug tegen de muur gezet. Het gevoel van machteloosheid onder deze groep zal dan ook bijzonder groot zijn waardoor ook zij misschien toegang zullen zoeken tot het illegale milieu. Daartegen wordt er door de Belgische Wetgever haast niets gedaan om de illegale wapenhandel aan banden te leggen en om de illegale wapenbezitters, in tegenstelling tot de legale wapenbezitters, aan te pakken.

Door het wegvallen van de binnengrenscontroles, de verstrenging van de Belgische wapenwet, die het overigens een stuk moeilijker zal maken voor de wapenliefhebber om op legale wijze een wapen te verwerven, zal eveneens aan de grondslag liggen voor een toevloed van illegale wapens. Men mag niet vergeten dat in de onsomliggende landen bepaalde in België verboden of strenger gereguleerde wapens nog steeds vrij verkocht worden en dat in de voormalige oostbloklanden de handel in ‘zwarte’, illegale, wapens een alledaags gegeven is. Het wegvallen van de binnengrenscontroles en een verstrenging van de huidige normering betreffende wapenbezit in België zal dan ook zorgen voor een escalatie van de illegale wapen problematiek in ons land.

Onze organisatie werd, in tegenstelling tot wat in de memorie van toelichting van het ontwerp wordt beweerd, niet geraadpleegd bij het totstandkomen van de tekst. De opmerkingen die opgesomd staan in de memorie van toelichting werden gekopieerd uit het wetsvoorstel zoals dat destijds door minister Verwilghen (VLD) werd opgesteld. Ondanks de belofte in de regeringsverklaring (om pas de wet te wijzigen na *grondig* overleg met de betrokken sectoren), werden wij dus opnieuw niet gekend bij de bespreking. Hierna bespreken we de belangrijkste “innovaties” van het voorstel zoals die blijken uit een officieuze tekst die ons via een gunstige wind heeft bereikt.

1. Vergunningsplichtige wapens

Alle vuurwapens worden “vergunningsplichtig”. De vergunning zal moeten worden aangevraagd via de provinciegouverneur. De procedure die wordt voorgesteld is vergelijkbaar met de procedure zoals die nu bestaat voor oorlogswapens. Het is duidelijk de bedoeling om de drempel te verhogen en zo het wapenbezit te ontmoedigen. Bovendien zal dan ook het bedrag van de retributie voor de vergunning worden bepaald op het bedrag zoals dat nu bestaat voor oorlogswapens (EUR 85).

Een vergunning wordt uitgereikt als volgende voorwaarden voldaan zijn:

- Meerderjarig zijn;
- Van goed zedelijk gedrag zijn;
- Niet het voorwerp uitmaken van een lopende schorsing of intrekking van een vergunning;
- Een medisch attest voorleggen (per aangekocht wapen dus);
- Slagen voor theoretische en praktische proef;
- Geen verzet van een meerderjarige inwonend persoon;
- Een wettige reden opgeven (jacht, sport- of recreatief schieten, beroep, verdediging in uitzonderlijke omstandigheden, intentie om een verzameling op te bouwen, historische, folkloristische of wetenschappelijke activiteiten)

Het krijgen van een vergunning zal dus uitzonderlijk worden, en zal gestaafd moeten worden door één van de door de wetgever voorziene redenen. Een wapen bezitten omdat men eraan gehecht is (bv. deel familiepatrimonium) wordt dus blijkbaar als gevaarlijk beschouwd en is geen wettige reden meer.

Dit bekent ook dat voor alle wapens die nu “registratieplichtig” zijn (in bezit op model 9 of reeds in bezit voor 1992) een vergunning zal moeten gevraagd worden. Men zal dus moeten kunnen aantonen dat men een wettige reden heeft om elk wapen in bezit te houden. Vele wapenbezitters zullen niet aan deze voorwaarde kunnen voldoen en dus hun wapens verliezen.

2. “Uitzondering” voor jagers en sportschutters

Sommige federaties (vnl. URSTB-f) zijn hevig voorstander van een sportschutterslicentie. Deze federaties hopen dat ze door voor hun leden een uitzondering te onderhandelen hun activiteiten kunnen blijven beoefenen. Uiteraard ontkennen ze in alle toonaarden dat het dan ook mooi meegenomen is dat bijna niemand nog een wapen kan verwerven zonder bij hen langs de kassa te passeren. Men denke bijvoorbeeld aan de nieuwe circulaire wapens en munitie in Nederland. Daar is het onmogelijk geworden om nog een wapenverlof te krijgen indien men geen KNSA lid is.

De uitzondering voor sportschutters zoals die is opgenomen in de federale wetgeving is echter heel beperkt. Zo geldt ze enkel maar voor sommige jacht – of sportwapens. Een lijst van deze wapens dient te worden opgesteld door de minister van justitie. Indien de minister geen dergelijke lijst maakt, blijft dit dus dode letter. En zelfs als een lijst van jacht – of sportwapens wordt gemaakt, dan nog zal deze lijst heel beperkt zijn. In de memorie van toelichting wordt immers vermeld dat enkel sommige wapens die *enkel* geschikt zijn voor sport of jacht zullen worden opgenomen. Voor de jacht zullen dan allicht tweelopen en sommige kogelgeweren in een kaliber dat is toegelaten voor de jacht kunnen worden gekocht. Men kan zich dan nog afvragen of een jager in Vlaanderen een geweer in een jachtkaliber kan kopen waar wel in Wallonië maar niet in Vlaanderen mee mag worden gejaagd. Voor de sportschutters zal de lijst allicht beperkt zijn tot een omschrijving van sommige enkelschots matchwapens (b.v. in .22LR). Voor alle andere wapens zal dus een vergunning moeten gevraagd worden.

Men mag niet vergeten dat tenslotte de sportschutter aan een tiental bijkomende voorwaarden zal moeten doen. Na lobbywerk van het URSTB-f heeft de Franse Gemeenschap immers al een decreet over de sportschutterslicentie uitgevaardigd. Daarin is ondermeer opgenomen dat de schutter jaarlijks een medisch onderzoek moet ondergaan, bijkomende verplichtingen en beperkingen wordt opgelegd voor de opslag van munitie en wapens, jaarlijks minstens 12 keer met het wapen moet geschoten hebben, lid moet zijn van de enige erkende federatie in Wallonië,...

Wij geloven dus niet dat deze uitzonderingssystemen het voortbestaan van de jacht of het sportschieten zullen mogelijk maken. In tegendeel, de uitzonderingen zijn erop gericht om het aantal schutters te verminderen. Bovendien is de uitzondering uiterst beperkt tot sommige jachtwapens en tot dure matchwapens die slechts door een minderheid van de wapenbezitters worden gebruikt.

3. Beperking geldigheid vergunning tot MAXIMAAL 5 jaar

Alle vergunningen en erkenning (handelaars, verzamelaars) zullen beperkt worden in de tijd. De gouverneur zal de geldigheidsduur van de vergunning of de erkenning bepalen. De vergunning of erkenning kan voor maximaal 5 jaar worden uitgereikt.

Het is duidelijk dat deze bepaling de rechtszekerheid die een belangrijke vereiste is om van een gecontroleerd legaal wapenbezit te spreken volledig wordt ondergraven. Dergelijk voorstel zal niet bijdragen tot een klimaat waarbij het vertrouwen in de overheid wordt hersteld. Men kan ook verwachten dat de amnestiemaatregel voor niet – aangegeven wapens zoals voorzien in de wet weinig succes zal kennen als de aangever van een wapen weet dat hij het in het beste geval maximaal 5 jaar kan houden.

Men kan bovendien nog verwachten dat elke gouverneur zijn eigen politiek zal voeren op het vlak van de looptijd van de vergunning (bv. eerste vergunning tijdelijk voor 6 maand, dan een jaar, dan misschien 5 jaar,...). Ook zal dan telkens bij de hernieuwing opnieuw een retributie (momenteel 85 EUR/wapen) dienen te worden betaald. Dit zal een belangrijk deel van het schuttersbudget gaan uitmaken, temeer daar ook alle wapens die voorheen op mod. 9 werden gehouden op vergunning komen.

4. Praktische gevolgen

Het voorstel is nu enkel aangenomen door de Ministerraad. Het is dus nog geen wet. Als alles normaal verloopt, zal het voorstel het volgende traject volgen:

- Indiening in het parlement (Kamer of Senaat);
- Bespreking in de bevoegde commissie;
- Bespreking in de plenaire vergadering;
- Versturen naar de andere kamer (Senaat als in de Kamer is ingediend, of Kamer als in de Senaat is ingediend);
- Eventueel evocatie, als geëvoceerd, bespreking in commissies en plenair;
- Terugzending naar de eerste wetgevende kamer
- Indien aangenomen: bekrachtiging door de Koning en publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Er is slechts een nieuwe wet na de publicatie in het Belgisch Staatsblad. De wet treedt dan in werking de tiende dag na de publicatie, of op de datum in de wet bepaald.

Uit de beknopte opsomming van slechts de meeste ingrijpende wijzigingen, blijkt dat de nieuwe wapenwet belangrijke gevolgen zal hebben voor de wapenbezitter:

- Wapenbezit zal tijdelijk en onzeker worden, men wordt als het ware huurder van zijn eigen wapens die men mogelijk slechts tijdelijk in bezit mag hebben;
- Veel wapens zullen allicht niet meer vergund kunnen worden (b.v. familie erfstukken, mod. 9 wapens die niet meer gebruikt worden, wapens houden enkel om esthetische of historische redenen,...) aangezien de lijst van wettelijke motieven beperkend is;
- Alle vuurwapens op vergunning zetten kan een zware financiële aderlating worden voor wie veel mod. 9 wapens verzameld heeft;
- Investeren in de wapenhandel zal onmogelijk worden, een investeerder is immers nooit zeker dat zijn investering langer dan 5 jaar zal renderen;
- De markt voor wapens in ons land zal zodanig verkleinen dat veel handelaars genoodzaakt zullen zijn andere producten te verkopen of hun deuren te sluiten;
- Een vermindering van de vraag naar wapens zal de prijzen doen ineenvallen, daardoor is de nieuwe wet ook in zekere mate een de facto onteigening

5. Wat doet Unact ?

Sedert haar oprichting in 1967 blijft Unact de belangen van de wapenbezitters en de economische sector verdedigen. Unact verenigt, naast de economische sector, ook bijna alle organisaties die representatief zijn voor wapenbezitters (zoals jagersverenigingen, schuttersverenigingen, verzamelaars, ...).

Secrétariat - secretariaat:

U.N.A.C.T. - Bosstraat 69 - 3060 BERTEM - ☎ (0485) 10 65 70 - 📠 (016) 89 48 69
www.unact.be - info@unact.be - Fortis 240 - 0675100 - 81

Dit nieuwe wetsvoorstel komt niet zomaar uit de lucht gevallen, en er is sedert het uitwerken ervan al veel lobbywerk verricht.

Wij hebben momenteel contacten met verschillende politici uit diverse fracties in het parlement en met medewerkers van kabinetten. Gelukkig kunnen we op de steun rekenen van een belangrijk deel van de politici. We verwachten dan ook dat het voorstel op een democratische manier in het parlement zal worden besproken en nog ingrijpend zal worden gewijzigd. Ondertussen zorgen wij ook voor informatie om politici die onze standpunten verdedigen te ondersteunen.

Deze lobby activiteiten zouden hun efficiëntie verliezen indien ze publiek zijn. Daarom werkt Unact traditioneel zeer discreet. Dikwijls nemen onze leden het ons ook kwalijk dat ze niet altijd onmiddellijk worden geïnformeerd. Wij begrijpen dat er veel vraag is naar informatie en proberen daar in de mate van het mogelijke zoveel mogelijk aan tegemoet te komen. Anderzijds moeten wij uiteraard ook een zekere discretie en vertrouwelijkheid in acht nemen.

Momenteel proberen wij regelmatig onze website (www.unact.be) bij te houden, en proberen we drie keer per jaar de leden – sympathisanten een informatiebulletin toe te sturen.

De leden van Unact bestaan dus enerzijds uit handelaars en anderzijds uit federaties en organisaties. Elke particulier die ons wil steunen kan echter sympathisant worden. Inschrijven kan via de website. Het is ook mogelijk ons financieel te steunen (wij krijgen immers geen subsidies) door 5 EUR over te schrijven op rek. 240 - 0675100 - 81 van Unact.

In elk geval zullen wij volledige en correcte informatie aanbieden van zodra de definitieve tekst in het parlement is ingediend. Wij zullen dan een gemeenschappelijk standpunt innemen samen met alle bij Unact aangesloten federaties en organisaties. Meer dan ooit zal het in deze van belang zijn om met alle wapenbezitters samen op een eenduidige en krachtige manier dit voorstel te bestrijden.